

КНИГА

Азъ съмъ книга многолистна,
азъ съмъ бѣла книга малка.
И на всѣка мисъл чиста
азъ съмъ преданна — Весталка!

Пламъ отъ огън вѣченъ тлѣе
изподъ мойтѣ пазви скрити,
миналото тукъ живѣе
и на бѫдещето — днитѣ.

На човѣчеството цѣло
азъ съмъ паметта огромна,
на душата — огледало.
Азъ съмъ малка книга скромна.

Емануилъ п. Димитровъ

ШАРЕНА КНИЖКА

КОСЪ

Отъ далечъ, кукукъ, кукукъ,
какъ ми стигна чакъ до тукъ
гладенъ, мокръ, като мишка,
подъ ржка съсъ нова книжка?

ЕЖЪ

— Тръгнахъ, Косерко, и азъ,
тая книжка е за насть,
за Мецана и за Щърка,
дето цѣло лѣто бѣрка
на жабоци и жабчета,
по рѣки и полета,
за цвѣтата сѫщо има,
и за нашта баба зима,
за Щурчето, за Врабчето,
да се весели детето.
Нека да я прочетемъ,
че и ний да порастемъ...

И. Стубель

ВѢРНА ДРУЖКА

Книжко моя свидна,
свидна, нераздѣлна, —
где и да ида —
дружка си ми вѣрна!

Сутринъ, рано още,
тебе азъ разтварямъ,
и до късни нощи
съ тебъ се разговарямъ.

Книжко моя свидна,
дружке приказлива, —
и настъне шепна
азъ речта ти жива!

Ненчо Савовъ

КНИЖКАТА

— Тихо, тихо! Мълчете! Той спи!

Децата се събраха на купъ и едно презъ друго надзърнаха въ стаичката, где то на дървенъ одъръ спѣше тѣхното другарче Венко, синътъ на желѣзаря. Русата му глава се е наклонила на страна, едната му ржчица, бледа и прозрачна, виси безпомощно надолу. Устата му сѫ полуотворени, върху слабичкото му дребно лице трепти чудна миловидност.

Презъ отвореното прозорче сълничевъ лжъ е освѣтилъ прашинките въ стаичката, где нѣма нищо друго, освенъ една изкривена маса, два стола, печка за готовене и нѣколко чени, немити отъ вечеръта. Припрѣнитѣ и равномѣрни удари на чука отъ желѣзарницата нахлуватъ въ стаичката като приспивна пѣсенъ.

— Ш... ш... ш...
тихо! Ами сега какво да правимъ?

Децата се изтеглиха вкупъ въ мрачния студенъ коридоръ на подземния етажъ. Тамъ тѣ се съвещаваха дълго. И решиха да оставятъ подаръка, който бѣха купили за Венко върху единия столъ до одъра.

*
Сутришното слънце бѣше вече изтеглило лжча си отъ стаичката, когато Венко се събуди. Той опита да размърда болния си кракъ, но го заболѣ страшно. После се приповдигна отъ леглото да разбере, кое време е и изведенажъ очите му се разтвориха отъ учудване.

— Какво е това! — почти извика момченцето и протегна ржчица къмъ стола. Тамъ лежеше една дебела книга съ картинка на кориците — негъръ предъ своята колиба.

— Сигурно татко ми е купилъ Чичо Томъ да чета, докато оздравя, — помисли си Венко и му стана драго, драго.

Но когато татко му се върна отъ работилницата, за да приготви обѣдъ за себе си и за болното си дете, Венко разбра, че друга незнайна ржка бѣше оставила чудния подаръкъ.

*
Отъ този денъ книжката стана нераздѣленъ другаръ на момченцето. То я препрочиташе вече нѣколко пъти и не можеше да ѝ се нарадва. И когато татко му го изпрати въ болницата, едничкото нѣщо, което взе съ себе си Венко, бѣ Чичо Томъ. Въ свѣтлата болнична стая, на бѣлото легло, чистичъкъ, усмихнатъ и щастливъ, той заспиваше съ книжката въ ржка.

— Дай да я оставя на масичката! Като се събудишъ, пакъ ще си я вземешъ! — каза му единъ денъ сестрата.

Но Венко я притисна още по-здраво до гърди, очичките му се отвориха широко, нѣкаква неземна свѣтлина огрѣ лицето му, и той каза сериозно и умно, тѣй както говорять болниятъ отъ туберкулоза деца:

— Сестро, остави ми я! Книжката азъ не искамъ да ти дамъ. Азъ ще я покажа на мамичка, която ще дойде и тази нощ при менъ. Тя ще ми почете за чичо Томъ, а после може и да ѝ дамъ книжката си... Кой знае на небето, дали има какво да чете...

Сестрата се обѣрна къмъ другъ боленъ, за да скрие мжката, която сбръчкваше лицето ѝ.

*